

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

(ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΔΟΥΜΑ, υιόν)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο Φρέντ ντε Περινώ εξιστορεί στο μυθιστόρημα αυτό τή ζωή του, αρχίζοντας από τα παιδικά του χρόνια. Διηγείται πώς έμεινε πολύ μικρός όρφανός από γονείς, πώς μεγάλωσε κοντά στη θεία του και τη γιαγιά του, στην έσοχική τους βίλλα, μιλάνε για τη λατρεία με την οποία τον περιέβαλαν, για τα μαθητικά του χρόνια στο κολλέγιο, για τη φύλα του με τόν νεαρό 'Ιρλανδό καθηγητή του Ο' Κέντ, και σταματάει λέγοντας πώς μία μέρα τόν κάλεσε ο διευθυντής του κολλεγίου για να τον άναγγελη πώς η γιαγιά του ήταν άρρωστη. Πρόβγαται, η γιαγιά του πεθαίνει και σε λίγους μήνες τήν άκαλοήθησιν στον τάφο ή θεία του. Ο Φρέντ έμεινε μόνος στον κόσμο και πήγε στο Παρίσι, όπου είχε άκόμα τόν έδάδελφό του Έκτορα ντε Μαλεζέρ και τή γυναίκα του Μαρία - Τερέζα.

(Συνεχεια έκ του προηγούμενου)

'Αναγνώρισα μερικά άπ' τα βιβλία αυτά, γιατί τά είχα δη και πρό χρόνον στο δωμάτιο του Ο' Κέντ, στο Κολλέγιο.

Συγχρόνως άκουσα μουρμουρίσματα άπ' τήν άλλην μεριά τής πόρτας. 'Επειτα άκουσα τή φωνή του Ο' Κέντ που έλεγε: «'Α! ξέρω...» Κι' άμέσως κατόπιν ή παλιός μου δάσκαλος παρουσιάστηκε, φερώντας τό ποικαμίοσ του και φρέσκος άκόμα από πρόσφατο πλύσιο.

—'Νά μία έπίσκεψη άπροσδόκητη πού μ' εύχαριστεί έξαιρετικά, μου έπτε, δίνοντας μου τό χέρι. Πως άποφάσεις νάρθης έπιτέλους να με ίδης;

—'Αγαπητέ μου διδάσκαλε, τού άπάντησα, ήρθα να σας συμβουλευθώ. 'Η συμβουλήσ εντε τα μόνα νομίσματα πού μπορώ να θναείζω στους φίλους και στα όποια δεν είμαι καθόλου φίλάργυρος. Θα καθήσης να φας μαζί μας;

—'Ναι... αν δεν σας άνησυχώ...

—'Ωραία! έπτε ο Ο' Κέντ.

Και γυρίζοντας προς τήν πόρτα, φώναζε:

—'Μαρία!

'Η νέα γυναίκα ξαναπαρουσιάστηκε.

—Θά βάλης ένα σερβίτιο παρα πάνω στο τραπέζι. Ο Περινώ θα φάη μαζί μας.

—Καλά, έπτε ή νέα γυναίκα και βγήκε έξω.

Τότε ρώτησα τόν Ο' Κέντ με κάποια στενοχώρια:

—'Είστε παντρεμένος;

—'Οχι... όχι άκόμα. Συζώ, άπλούστατα έπί τού παρόντος μαζί με τή Μαρία. Θα παντρευθώ με όταν θα έχουμε χρήματα, αν, έννοείται, έξακολουθήσω να συμφουονώ ώς τότε ό χαρακτήρης μας.

Γιά μία στιγμή μου ήρθε να τού πώ: «'Είμαι πρόθυμος να σας δώσω έγώ τα χρήματα που χρειάζονται...» Μά ήξερα πόσο εύάσιθτος ήταν στα ζητήματα αυτά ο Φράνσις — και γι' αυτό είπα μόνο:

—Και τό παιδί;

—Τό παιδί εντε ο γυιός μου, άπάντησε. Δεν φαίνεται σαν παλληκαράκι, αν και εντε άκόμα έντεκα μηνών... Μά έσο, πού δεν σε δυσκολεύει τίποτε, δεν σκοπέυεις να παντρευθής;

Τού άπάντησα ότι ώς τότε δεν είχα αγετισθ ή με τόν κόσμο κι' ότι ώστόσο κάποια συγγενής μου με είχε βολιδοσκοπήσει για να με παντρέψη με μία νέα κορη, τήν όποια δεν είχα δη άκόμα.

Ο Φράνσις με κύτταξε στα μάτια και μου έπτε:

—Κιταλασθάνω τί σ' έφερε εδώ... Χωρίς άλλο, κάποια γυναίκα τού κύκλου σε έχει μπλέξει και τώρα θέλεις να ξεμπλέξης άπ' αυτή... Δεν είμαι πολύ ειδικός σ' αυτά τα πράγματα... Δεν είδα ποτέ τής γυναικες τής άριστοκρατίας, παρι μόναχα μέσο άπ' τα τζάμια τών άμαζιών τους και στο θέατρο... Μά, τελειοσπάντων, θα προσπαθώ να σε βοηθήσω...

'Ενώ ο Φράνσις μιλούσε, ή Μαρία πηγαινερχόταν κι' έστρανε τό τραπέζι. Μού προκαλούσε κάποια αντίπαθησια και ταραχή, γιατί, για μένα, ήταν μία κακή γυναίκα, πού ζούσε παράνομα μ' έναν άντρα. Μετανοούσα μάλιστα, γιατί

είχα πάει εκεί.

Όταν έστρωσε τό τραπέζι, ή νέα γυναίκα σεβήρισε αυγά ά λά κόκ και έπτε:

—Περάστε.

Τό γεύμα, στην άρχη σιωπηλό, έμψυχώθηκε σιγά-σιγά. 'Η μαθητικές άναμνήσεις άποτελούν πάντοτε έν ανεξάντλητο θέμα συζήτησεως... Ξαναθυμόμαστε μάλιστα τα όνματα αυτών πού είχαμε γνωρίσει, αυτών πού είχαν χαθή, αυτών πού είχαν άρθνασει να διακρίνονται κιόλας μέσο άπ' τό πλήθος. Καθώς ο Φράνσις μου μιλούσε, ένιωθα μία πραγματική στοργή μέσο άπ' τούς άπότομα οικείους τρόπους του. 'Ετσι σιγά-σιγά ένθουσιάζομουν. Ο Φράνσις ήταν κάτι άπ' τή νεότητά μου και μου ήταν άγαπητά όλα όσα μου θυμίζαν τήν εύτυχισμένη μου νεότητα.

'Ετρωγα με μεγάλη όρεξη, όπως ποτέ δεν είχα φάει στο διαμέρισμά μου, αν και ο ύπνρέτις μου ήταν άρκετα καλός μάγεθρος. Τό μηλόκρασο πού συνώδευε τό φαγητό, ήταν τό συνήθεισμένο ποτό τών χωρικών τής έσοχής, στην όποια γεννήθηκα και μεγάλωσα. Μού μωδιάζει τή γλώσσα. Μά τό έπινα με χαρά και, όταν τό έφερα στο στόμα μου, ή μυρωδιά του μου ξανάφερε τό δραμα πλούσιων και κατασπασιών λειψωθιών, γεμάτων χαριτωμένες μηλιές, με άγγελάδες, πλαγιασμένες στη ρίζα τους.

'Η Μαρία, χωρίς να έχονση τό παιδί της, πού κοιμόταν στην πλαϊνή κάμαρη, μας όπηρετούσε άφονη σαν σκλάβα.

Στήν ώρα του καφέ, —άφου προηγούμενος άναψε μιά πίπα και με ρώτησε ειρωνικά μήπως μ' έννοχλούσε ο καπνός, έπτε:

—'Ηρθε ή στιγμή να μου κάνης τήν έξομολόγησή σου... Πές τά μου όλα κι' έγώ θα βάλω τα φώτα μου στη διάθεσί σου.

'Ενωιωθα κάποια στενοχώρια να μιλήσω μπροστά στη Μαρία. Ο Φράνσις τό άντελήθη αυτό, κούνησε τό κεφάλι του και έπτε:

—'Αν νομίζης πως ή Μαρία θ' άκούση, έτι θα μού πής και πως τήν ενδιαφέρουν ή ιστορίες τών γυναικων τής άριστοκρατίας, γελιάσαι... 'Εχει άλλα πράγματα να σκεφτή αυτή: Τό βρυδινό φαγητό, τό νοίκι κι' όλο τό νοικοκυριό πού πρέπει να τό βγάξη πέρα με δέκα φράγκα τήν ήμέρα. Δεν εν' έτσι, Μαρία;

'Η νέα γυναίκα μας κύτταξε τε τό άδιάφορο ύφος της κι' άπάντησε:

—Βέβαια!

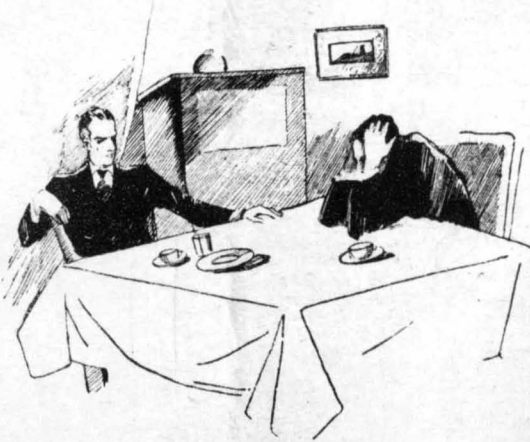
'Αρχισο τότε να διηγούμαι, με σιγανή φωνή και με προσπαθεια στην άρχη, κατόπιν ειλικρινώς, και χωρίς δειλία, τήν ιστορία τών ψυχικών μου συγκρούσεων. Καθώς τις διηγούμην, ή μολογούσα στον εαυτό μου ότι μου φαινοντοσαν άσημάντες — κι' άπορούσα πως μου είχαν άναστατώσει τόσο τήν ψυχή και πως με είχαν κάνει να ύποφέρω.

Ο Φράνσις ξεχώρισε με πολύ λεπτότητα αυτά τα ασήθηματα, άνόμεμα από τή στενοχώρια της όμιλίας μου. Όταν τελείωσα, άπάντησε ύστερ' από μία μικρή σιωπή:

—Μού άρέσει πού βλέπω, αγαπητέ μου Φρέντ, ότι κατά βάθος, άντιλαμβάνεσαι τή ματαιότητα του μεγάλου ύδαμτος πού μου διηγήθηκες...

—'Εν' αλήθεια, άπάντησα. 'Αλλά αύριο...

Τό άντιλαμβάνεσαι αυτό σήμερα, έπτε ο Φράνσις, γιατί πού τό διηγήθηκες εδώ, σ' αυτή τή φτωχική κάμαρη, όπου φτωχοί άνθρακοί μοιράστηκαν μαζί σου τό ψωμί τους και τό μηλόκρασό τους... Σ' αυτή τήν κάμαρη, όπου είδες άνθρώπους καταπιασμένους με τήν πραγματική ζωή και όχι με χίμαιρες όπως

—'Α!... Είμ' ένας άθλιος!... 'Ενας δυστυχισμένος...

Ένας Ξρωλευμένος

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ

έοι... "Όταν θα ξαναθρέψης μόνος με τον εαυτό σου στο σπίτι σου, θα δώσεις πάλι σημασία σ' αυτές τις αθλιότητες κι' ο κόσμος όλος γι'ά σένα θα είναι το μέγαρο του ξεαδέλφου σου Μαλεζέρ και τ'ά ωραία μάτια της γυναίκας του. Δέν έχω δικη...

—Ναί, μουρμούρια. Νομίζω πώς έχετε δικη...
"Εκείνη τή στιγμή, μία παιδιάστικη κραυγή άκούστηκε από τού πλανόδιω δωματίο. Η Μαρία ή όποια έπλεκε, σηκώθηκε γρήγορα, πήγε να πάρη τού μωρο της και ξαναγύρισε ξεκουμπώνοντας τού κρασάς της. Έπειτα κάθισε κι' άρχισε να τού θηλάζει. "Ο Ο' Κέντ κούταξε αυτό τόν πλάνκα κι' εύχαρίστησι. Κι' έξακολούθησε άργα, χωρίς να τόν αφήνη απ' τ'ά μάτια του:

—Έχω δικη, αυτό είνε βέβαιο. Συνεπας πρέπει να πάρουμε τις έννοιες που είνε βασανίζουν, σάν να ήσαν σοσάρες. Γενικά, άν κατάλαβα τις εξηγήσεις που μου έδωσες πρό όλίγου, ήρθες εδώ να με συμβουλευθής για δυό πράγματα: Θέλεις έν πρώτως να διαφωτισθής για τή φύσι τών αισθημάτων σου άπέναντι της ξεαδέλφης σου και άντιτρόφως. Και κατόπιν θά έπιθυμούσες να σου ύπαγορεύου τή στήσι του... "Ε;

Στάθηκε, περιμένοντας μία καταφατική άπάντησι, τήν όποια τού έδωσα με μία κίνησι τού κεφαλιού μου.

Και κατόπιν ξεακολούθησε:

—Σου έπαναλαμβάνω και πάλι ότι δέν καταλαβαίνω και πολλά πράγματα άπ' αυτές τις αισθηματικότητας τών τεμπέληδων και τών πλουσίων. Ωστόσο, να τί βλέπω με τού κοινού μου μυαλό στή δική σου περιπτώσι: "Έν πρώτως, ή κ. ντε Μαλεζέρ είνε μία γυναίκα που ασφαλώς είχε κι' άλλους έραστάς... Θά σ'οιχημάτιζα γι' αυτό και με τή ζωή τού παιδιού μου ακόμα.

"Έπακολούθησε μία νέα σιωπή. "Η φράσι τω με είχε χτυπήσει στήν καρδιά. Μου ξαναφέρνε ύποψιες, τις όποιες ούτε σ'τόν εαυτό μου δέν τολμούσα να όμολόγηω.

—"Έπειτα, ξεακολούθησε, μόνη τή γυναίκα, ή όποια βάλθηκε να σε ξυπνήσῃ σ'τόν έρωτα, δέν τήν αγαπάς... γιατί, άν τήν αγαπούσες, δέν θά μ' αφήνες να μιλήσω γι' αυτήν όπως μιλήσα...

"Όμολογώ ότι ή χειροπιαστή αυτή άπόδειξις μου έκανε μεγάλη έντύπωσι. "Ήταν σάν ένα χτύπημα χειρουργικού μαχαριού έπάνω στήν πληγή. Μ' έκανε να πονάω, να και μ' άνακούφιζε.

—Νά λοιπόν, ξεακολούθησε ό Φράνκος, ή άμειβίασας κατάστασι: "Εκείνη φιληθόν και περιεργή έσύ, άνήξερος, άγιος στις αίσθησεις, άνόητος σ'τό πνεύμα, ένα είδος νευροπαθούς χερουβείμ..."

—Και τού φάρμακο πού είνε; ρώτησα.

—"Α! τού φάρμακο... Υπάρχουν δυό φάρμακα: Τό ένα είνε να έγκρατελιφής τόν εαυτό σου και ν' αφήσῃς τ'ά γεγονότα να ξεακολούθησουν τού όρμό τους. Τότε ξερω τι θά συμβή: "Η κ. ντε Μαλεζέρ θά γίνη έρωμένη σου...

—Μά είνε φριχτό, φανάσι, αυτό που μου λέτε! Ξέρετε καλά ότι δέν θέλω ν' άπατήσω τού σούζυνο της.

—Ναί, ειπε ό Ο' Κέντ, αυτό είνε τού λεπτό σημείο. "Αν δέν ύπηρχε στή μέση αυτός ό διάβολος, δέν θά ήταν και μεγάλο κακό μία κοκέτα να έμνησῃ ένα άμασιο παιδί σάν και σένα. Μά ό υζύζυγος είνε φίλος σου, λίγο ευεργέτης σου...

—Ναί, ευεργέτης μου!

—Τότε, αγαπητέ μου Φρειδερίκε, πρέπει να πάρουμε τού δεύτερο φάρμακο: "Ένας άνθρωπος ένεργητικός, έγώ, π. χ., θά πήγαινα να βρώ τού σούζυνο και θά τού έλεγα ότι δέν είνε δυνατόν να ξαναπάω σ'όπιτι του. "Εσένα όμως σε ξέρω... Δέν θά τολμήσῃς να τού κάνης αυτό...

—"Ω! όχι!...

—Τότε να διακόψης χωρίς εξηγήσεις τις σχέσεις σου μαζί του και να μην ξαναπάς να δής τήν κ. ντε Μαλεζέρ... Μά και

Ξεκινούσα έριπτος, γιά να κάνω τόν περίπατό μου σ'τό δάσος...

πάλι είνε ένδεχόμενο να σε καταδιώξῃ εκείνη σ'τό σπίτι σου... Συνεπας, άν θέλης ειλίκρινα και μέ θαρρος να κάνης αυτό που νομίζεις πώς είνε τού κερθόν σου, έκπατρίσου, φύγε από τή Γαλλία, χωρίς να δώσης τή διεύθυνσι σου και ταξείδεψε κάμποσο καιρό στήν Ελβωτή. Αυτό που σου λέω τώρα, δέν είνε καθόλου δύσκολο. Πόσοι φτωχοδιάβολοι διανοούμενοι, ένας από τούς όποιους, είμαι κι' έγώ, δέν θάδιναν εύχαρίστας δέκα χρόνια της ζωής τους γιά να μπορούσαν να κάνουν ένα τέτοιο ταξείδι. "Όταν θά ξαναγυρίσης, ή κ. ντε Μαλεζέρ θά έχη πιάσει άλλον έραστή, άν κι' είν' ένδεχόμενο να τή ξανασφίξης πολύ γαλασμένη και γερασμένη, πράγμα καθόλου άπίθανο, άφού ήταν σωμαθητρια της μητέρας σου. "Εσύ, ό όποιος δέν ξέρεεις τώρα τίποτε άπ' τή ζωή, θά έχης άποκτήσει τότε κάποια πείρα... Θά έχης κάνει ματρίτσους στή Ρώμη και στή Ριέννη και δέν θά φοβήσαι πειό μία κοκέτα στήν έπιστροφή σου... "Έξ, άλλου, ή άπόστασι κι' ό καιρός φέρνουν γρήγορα τή λήθη... Πιός ξέρει άν ή ξεαδέλφη σου σε έπιθυμεί ως τότε...

"Άκουγα με μεγάλη προσοχή κι' ένδιαφέρον τ'ά λόγια τού Φράνκος. Μου φανότουσαν πώς περιείχαν μεγάλη όσι αληθείας, υπερέβαινε με αρκετές πλάνες. "Η αλήθεια ήταν ότι έπρεπε να ένκαταλείψω τού Πικριού. Μονάχα, άφού τού έκανα αυτό, θά μπορούσα να πώ: "Έκανα τού καθήκον μου... Μά δέν πίστευα, όπως αυτός, ότι ένα άπλό ταξείδι θά μου θέραιπε τήν ψυχή. "Όσο γιά τήν άσπιατη ζωή που μου προσέφερε σάν ένα τρόπο θεραπείας, μου προκαλούσε φρίκη. "Η φαντασίε μου, άπó τή στιγμή που είχα άκούσει τ'ά τελευταία λόγια του, είχε ξεκινήσει κιόλας κι' έβλεπα τόν εαυτό μου να σέρνη' από ξενοδογείο σ' ξενοδογείο, στή Γερμανία ή στήν "Ιταλία, τήν ίδια πληξή, τήν ίδια άνσυχια...

"Ο Ο' Κέντ σάπανε τώρα. Δέν άκουγα, παρά τού θόρυθο τού θηλάσματος του μωρού, τού όποιου τ'ά χεράκια είχαν γαντζωθῃ από τού στήθος της μητέρας του. Τό μέλλον μου μου φανόταν δηλητηριασμένο, έσφαγα άπ' αυτή τή μοιραία συνάντησι μου με τήν κ. ντε Μαλεζέρ. "Αντιλαμβάνόμουν τήν ανάγκη της πτώσεώς μου, τήν άδικανότητά μου να πολεμήσω μία δίκαμη άνωτερή από τή βέλση μου. Κι' αυθόρμητα μέσ' σ'τό μυαλό μου έφθανε μία σύγκρισι μεταξύ της δυναμικής ήθικής ύγειας τού Φράνκος Ο' Κέντ και της νοσηρότητας της δικής μου, μεταξύ τού εύγενικού σκοπού, προς τόν όπτιό βράδιζε με σταθερο ήθημα και τού έγωισμού τών άνησυχιών μου. "Άφρα τότε τού κεφάλι μου να γείρη μέσα σ'τά χέρια μου και φώναζε:

—"Α! Είμ' ένας άθλος!... "Ένας δυστυχισμένος! Δάκρυα που τ'ά συγκρατούσα, φάνηκαν στήν άκρη τών ματι τών μου.

"Ο παλιός μου δασκαλος με κούταξε μερικές στιγμές χωρίς να πῃ τίποτε. "Έπειτα, γυρίζοντας προς τού μέρος της γυναίκας του και δείχνοντάς με ο' αυτήν, τή είχε πει σ'οιανή φωνή:

—Κούταξε αυτό τόν άνθρωπο που κλαίει! "Έχει τού κοβε τι που κι' ό πιο ιδιότροπός άνθρωπος θά μπορούσε να όνειρευτῃ, γιά να έξαυραλιχη τήν άνθρώπινη εύτυχία. Είνε πολυκατατομυμυριόχος, είνε άφραος, είνε νέος, έχει έξαιρετική άντιληψι, ένα μεγάλο όνομα κι' έπί πλέον αυτό τού άνεκτιμήτου άφάσο: Τήν "Ελευθερία... Κανείς δέν έχει τού δικαίωμα να τού πῃ: "Πήγαινε εκεί! ή «Καμε τυσο!» Είνε κύριος της μοίρας του. "Αν τού άρέψη να φύγη σε μία άρα γιά ένα ταξείδι όπέρπαιτο, μπορεί να τού κάνη... "Αν θέλη να μοιράσῃ τήν περιουσία του σ'τους φτωχούς και να γίνη κάλδερως, μπορεί να τού κά-

